

Prosulfocarb-handlingsplan 2015

Tiltag til forebyggelse af afdrift og fordampning af prosulfocarb og efterfølgende afsætning på æbler eller andre afgrøder, hvori prosulfocarb ikke er godkendt.

I 2014 blev der udarbejdet og gennemført en omfattende handlingsplan af SEGES og Syngenta Nordics A/S, og som blev støttet af Globachem.

Initiativerne blev gennemført for at sikre, at danske landmænd, der bruger prosulfocarb til ukrudtsbekæmpelse i vintersæd, ikke forårsager restkoncentrationsproblemer for producenter af økologiske og konventionelle produkter (især æbler).

På et møde den 9. april 2015 har SEGES og Syngenta evalueret resultaterne af indsatsen i 2014 og kan med glæde bekræfte, at handlingsplanen var en succes. Danske landmænd har generelt forstået problemstillingen og har været dygtige til at anvende prosulfocarb-produkter på den rigtige måde i løbet af efteråret 2014.

Dette har resulteret i, at der ikke er rapporteret om fund af rester i æbler (eller andre afgrøder) fra nogen af de officielle tests for efteråret 2014.

Ved evalueringsmødet kunne det bl.a. konstateres:

- Fødevarerstyrelsen har gennemført 28 test af æbler - alle negative
- Gasa Nord Grønt amba har gennemført 16 test af æbler - alle negative
- Der er konstateret en stor stigning i køb af afdriftsreducerende dyser (alm. og kompakte luftinjektionsdyser) i henhold til nye etiket krav, en leverandør rapporterer om stigning i salget på over 400 pct. i 2014 sammenlignet med tidligere år.

SEGES og Syngenta er opmærksomme på et enkelt fund af rester af prosulfocarb i meget lav koncentration fra en konventionel æbleavlens egenkontrol. Vi har fået oplyst, at dette fund ikke ledte til tilbagetrækning af æbler fra markedet, da myndighederne vurderede, at den meget lave mængde ikke udgjorde nogen risiko for forbrugerne. Dette isolerede tilfælde sætter dog fokus på behovet for en fortsat høj opmærksomhed på problemstillingen fra alle aktørers side i det kommende efterår.

For at sikre, at succesen og opmærksomheden fra landmændenes side fastholdes, er der aftalt en række tiltag som opfølgning i 2015. Tiltagene er beskrevet nedenfor.

Allerede gennemførte tiltag i 2015

En række tiltag er allerede gennemført enten i løbet af vinteren/foråret 2015, eller som optakt til efterårssæsonen 2015:

- Forebyggelse af afdrift og fordampning af jordmidler er inddraget i en ny udgave af håndbogen "Grundbog for Sprøjteførere", som udkom i januar 2015.
- Sprøjtning med prosulfocarb er blevet dækket på SEGES' vintermøder (Seminarer om Planteværn, i direktør Ivar Ravns velkomsttale på Plantekongres 2015 og på specifikke sessioner på plantekongressen), januar 2015.
- Sprøjteteknik ved udsprøjtning af prosulfocarb er blevet omtalt på alle møder med rådgivere og landmænd, hvor Syngenta har deltaget i vinteren og foråret 2014-15

- Markedsundersøgelse af avlernes forståelse af den korrekte anvendelse af prosulfocarb og sprøjteteknik i 2014, blev udført af Aspecto for Syngenta (interview af cirka 1.000 landmænd).
- Syngenta har sat fokus på sprøjteteknik gennem en landmandskonkurrence "Årets græs-ukrudtsmester 2015", der blev knyttet til bedst mulig anvendelse af prosulfocarb. Konkurrencen er løbende blevet fulgt med artikler i Landbrugsavisen, og SEGES har medvirket som dommer. Der er endvidere lagt fyldig information herom på Syngentas hjemmeside.
- Såvel Syngenta som SEGES har omtalt resultaterne af 2014-kampagnen og gennemgået påtænkte tiltag i 2015 på "Konsulenttræf", der blev afholdt i Fredericia Messecenter med deltagelse af over 200 planteavls- og grovvarekonsulenter, torsdag den 20. august 2015.
- SEGES har omtalt problematikken i Plantenyt om ukrudtsbekæmpelse i vintersæd, som er lagt på LandbrugsInfo den 20. august 2015.
- SEGES har revideret 3 stk. inspirationsark lagt dem ud på IPM-hjemmesiden www.dansk-ipm.dk. Inspirationsarkene er:
  - [Pas på afdrift af jordmidler, særligt prosulfocarb-midler](#)
  - [Minimér afdriften](#)
  - [Vælg de rigtige sprøjtedyser](#)

Der har allerede været interesse fra distributører/grovvarefirmaer om at trykke disse inspirationsark og uddele dem til kunder i forbindelse med levering af plantebeskyttelsesmidler i efteråret 2015 (se også nedenfor).

Kommende tiltag

Der planlægges endvidere en række tiltag. En målrettet fokus på kommunikation fra SEGES, Syngenta og Globachem skal sikre, at kampagnens budskaber let forstås af alle avlere; der vil i 2015 være fokus på 2 tiltag:

- *Korrekt dysevalg*: anvend grove dyser så risikoen for afdrift og fordampning ved sprøjtning begrænses
- *Sprøjt på det rigtige tidspunkt* af dagen: undgå udsprøjtning midt på dagen hvor temperaturen er højest og der er mest vind. Dette for at undgå afdrift og fordampning fra jord og planter.

Disse målrettede budskaber har bl.a. baggrund i resultaterne af Aspecto-undersøgelsen, som viste, at der havde været for mange budskaber i kampagnen i 2014, og at det ikke kan udelukkes, at en del landmænd har været i tvivl om, hvilke tiltag, der var af størst betydning for at nå målet.

SEGES, Syngenta og Globachem vil således ved enhver given lejlighed i efteråret 2015 forfølge disse to hovedtiltag.

I skrivende stund planlægges konkret følgende tiltag, men flere kan komme til i løbet af efteråret:

- SEGES udarbejder en instruktionsvideo om god sprøjteteknik, herunder valg af optimale dyser til alm. hydrauliske marksprøjter, og med omtale af optimalt sprøjtetidspunkt (september 2015)
- SEGES udarbejder en instruktionsvideo om justering af Danfoil-sprøjter (luftsprøjter, der er almindelige på store brug og maskinstationer), med henblik på at forebygge afdrift (september 2015).
- SEGES skriver artikler til landbrugspressen, herunder Landbrugsavisen, Effektivt Landbrug og Månedsmagasinet Mark (september 2015)
- Syngenta og Globachem vil bede distributørerne være med til at give disse budskaber videre til landmændene, når de køber prosulfocarb (september-oktober 2015).

- Syngenta vil opdatere brochuren "Optimeret sprøjteteknik" med de vigtigste budskaber til distribution på markdage og andre arrangementer, hvor landmænd, konsulenter og distributører deltager forud for sprøjtesæsonen 2015 (august-september 2015).
- Syngenta og SEGES vil fokusere på sprøjteteknikker i alle arrangementer, der vil blive afholdt i efterårssæson 2015.
- Syngenta vil indlede digital mediedækning af emnet gennem videoer og webside opdateringer om emnet før sprøjtesæson, herunder video af landmand fra "Årets græsukrudtsmester".
- Syngenta og SEGES har sprøjteteknik som et tema på ethvert besøg til rådgivere og forhandlere til og med oktober 2015.
- Syngenta og SEGES vil kontakte Dansk Maskinhandlerforening med henblik på at træne dem i bedre forståelse af dysevalg, så de kan hjælpe landmanden med bedre rådgivning. Dansk Maskinhandlerforening skal være med til at udbrede problemstillingen samt videregive budskabet til medlemmerne. Syngenta og SEGES vil arbejde sammen med henblik på træningen.
- Kontakt til Maskinstationsforeningen / deres brancheorganisation (Bent Juul) for øget fokus på sprøjteteknik og dysevalg. Maskinstationerne har en større andel af Danfoil sprøjter (som vurderes at have større risiko for afdrift end fra andre sprøjter).
- SEGES har indledt en undersøgelse af, om der kan informeres aktivt, når vejrudsigten melder om "uegnet vejr til sprøjtning med jordmidler". Dette kan evt. ske via lokale SMS-varslings-tjenester.
- SEGES har opfordret lokale rådgivningscentre til at give indspil/ønsker til, hvordan SEGES bedst støtter op om lokale tiltag til at informere om problematikken.
- SEGES vil, når de nye materialer er produceret, lave en samlet og lettilgængelig oversigt over relevante materialer, med henblik på at lette brugen af dokumenterne i den lokale rådgivning og af andre aktører.
- SEGES vil fortsat opfordre til "Nabodialog" mellem landmænd og nærtliggende producenter at frugt og grønt med henblik på at opnå en fælles lokal forståelse af udfordringerne og gensidig orientering om sprøjte- og plukketidspunkter mv.
- SEGES vil udsende denne handlingsplan til alle aktører, som deltog i et møde i Sorø i december 2013, med henblik på at drøfte tiltag til forebyggelse af fremtidige fund.
- SEGES vil informere om handlingsplanen på et kommende møde i Miljøstyrelsens dialogforum, hvor der også deltager repræsentanter fra Dansk Planteværn, grønne organisationer m.fl. (september 2015)
- SEGES vil informere om handlingsplanen på et kommende bestyrelsesmøde i Landbrug & Fødevarers Økologisektion (fredag 4. september 2015)

Som nævnt ovenfor bakker Globachem, der ligesom Syngenta er en væsentlig aktør på det danske marked for prosulfocarb, op om kampagnen.

København og Skejby, august 2015

Matthew Pickard, direktør
For Syngenta Nordics A/S

Ivar Ravn, direktør
For SEGES, Planter & Miljø